

כתר שם טוב

גליון שבועי בענין דרכי השנה ודביקות בדרך הבעש"ט הקדוש

שע"י חכמי ורבני ישיבת "כתר שם טוב" בראשות מו"ר הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א | ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית - ביתר

גליון סב | פרשת שמיני תשפ"ה

הבלעת דמים - מלשון דמיון

"שהגלות הוא היצר הרע שהוא כלבוש, ונקרא גלות מצרים שהוא בהעלם הדעת, ואחר כך שהוא נגלה לאדם ששם הוא יתברך בכבודו ובעצמו, נקרא גאולת מצרים, ומה שהיה 'דם' בסוד 'שופך דם האדם' וכו' נעשה חלב שיונק ממנו, שנעשה איש שלומו לינק ממנו ולסייעו בעבודת הש"י".

דם - מלשון דמיון

במצב כזה נשפע השפע האלוקי של אימא בתוך ז"א בבחינת דם, כי השפע העליון נשפע מספירת בינה שהיא שם אהי"ה, וכשיורדת למטה היא מתגלית באופן של ריבוע הנקרא 'אחור' כזה: א אה אהי אהי"ה, שבגימטריא דם, והוא לשון דמיון, שבני אדם מדמים לעצמם כאילו הם נפרדים וכאילו הם מנהיגים בעצמם את העולם, ובמצב כזה היו בני ישראל בארץ מצרים - יואראך מתבוססת בדמייך, היינו שני מיני דמים שהתגלו מאימא בתוך ז"א בזמן העיבור, ואלו הם:

דם טמא - שמדמה לעצמו שהעולם הוא מציאות נפרדת המתקיימת בכוחות עצמה, כדאיתא בזוה"ק (אד"ז האינו רצו): על הפסוק (שיר"ש ה, יב) 'עיניו כיונים' מאי יונים, כמא דאת אמר (ויקרא כה, יז) 'ולא תונו איש את עמיתו', דעביד אונאה לבני נשא, היינו שהקב"ה מרמה את האדם על ידי כח הדמיון, שידמה לעצמו כאילו יש עולמות לפניו וכאילו מתנהגים ע"י הטבע, כי באמת אין שום מציאות של עולמות כלל, שהרי הקב"ה מחיה אותם תמיד על ידי צמצום והעלם, ובאמת כולא קמיה

והחסד שבהם, וזהו רצון בדרגת פנים, אך לצורך כך יש רצון בדרגת 'אחור' לשלוח קשיים וצרות לנבראים, והשפעה זו נשפעת דרך ה'עורף', שהוא משל על השפעה בדרך אחור².

וזה היה קליפת פ'רעה' שהוא אותיות 'הערף' כדאיתא מרבינו האר"י, כי תכלית קושי השעבוד ועבודת הפרך במצרים היתה כדי שיתבררו בני ישראל וירוויחו מכך טובה כפולה ומכופלת. אבל פרעה רצה לינוק את כל השפע, שיחשבו הנבראים שהשפעה האלוקית היא באופן של רע ח"ו, גם רע גשמי של צרות וצער, וגם רע רוחני של הסתר, כאילו הבריאה מונהגת על ידי הטבע. ולכן הוצרך ז"א להכנס למצב של עיבור, היינו שמקבל רק מוחין מועטים מאימא, היינו משמות אלהיים שהוא מוחין דקטנות המאיר בזמן עיבור, וכמו שגילה רבינו האר"י שפרעה היה יונק מאותיות מ"י שבשם אלהיים, אבל המוחין גדולות נסתלקו בחרה לתוך אימא, ולא נשאר כי אם הילבושים של המוחין גדולות שהם ריבוע אהי"ה, מלבד המוחין דקטנות שהוא שם אלהיים³.

ידוע כי הקב"ה מנהיג את העולם בדרך של הסתר וצמצום, ומביא על האדם קשיים וצרות, כדי שאחר כך יתגלה הטוב ביותר גם מקום הרע והצמצום, כיתרון האור מתוך החושך דייקא.

וכתב לפי זה בספה"ק **חיים וחסד** להרה"ק רבי חיים חייקא מאמדורא זי"ע⁴ [שמפרש כוונת האר"י בדרכי העבודה על פי דרך המגיד ממעזריטש], כי גם הצרות ורע וההסתר הם רצון אלוקי מוחלט, אלא שאין זה בדרך פנים רק בדרך 'אחור', והמשל למלך שעורך סעודת מלכים לאוהביו ובסוף מצווה להשליך השיריים לעניים, והנה יש לו רצון לתת מעדני מלכים לאוהביו, וכן יש לו רצון להשליך השיריים לעניים, אבל כל אחד מבין שאין עומק הרצונות שוים זה לזה, כי לאוהביו הוא מעניק מתוך רצון והארת פנים - שזהו דרגת פנים, ואילו לעניים הוא משליך דרך אחוריו בלי הארת פנים ובלי רצון פנימי, וזה נקרא דרגת 'אחור'.

ועל דרך זה, הרצון העמוק והפנימי ביותר הוא לגלות את טובו וחסדו ית' בעולם על ידי שיהללו ויקלסו על הצרות עצמן לאחר שיתגלה הטוב

לאולדא. ובשעת הניקה, עצם המוחין הוא שמות אלהיים, והלבושים הוא ג"כ אלהיים, ובשעת המוחין והגדלות, עצם המוחין הוא שם הוי"ה, והלבושים הוא שמות אהי"ה. וזהו מתיישבת הסתירה, שבדרושי פסח כתב הרב שלבושי החו"ג בעת הקטנות הם שמות אלהיים, ואילו בדרושי ספירת העומר איתא שלבושי הקטנות הם ריבוע אהי"ה, ולפי האמור יתיישב שבדרושי הפסח מיירי בענין לבושי המוחין דיניקה, ואילו בדרושי הספירה מיירי בלבושי המוחין דעיבור, שיש בהם בפרטות ג"כ עיבור יניקה ומוחין, ואיירי ביניקה הפרטית של המוחין דעיבור, שהוא סוד יניקה העובר דרך הטיבור שעל ידי זה בונה את עצמו מהדמים דאימא כפי שכתב הרש"ש ז"ל, ששם שייך ענין הבלעת הדמים שהם לבושי החו"ג דיניקה שהם שמות אלהיים, וכל זה נעשה בכוונת תיבת הוי"ה בברכת הספירה, ונמשך לנזק' בתיבת ספירת העומר, ובכל יום נמשכים שבעה חסדים ושבע גבורות. אבל התפשטות עצם החו"ג גדולות בגופא דז"א אינו ענין להבלעת הדמים של העיבור אלא של החו"ג גדולות שהם ריבועי אהי"ה אשר כל זה נמשך בעת הספירה עצמה כאשר בכל יום נמשכים חסד אחד וגבורה אחת בלבד (ועי' בהרחבה בספר ממזרח שמש).

א"ע לאלופי של עולם ואז נקרא אדם. והנה כשהקב"ה משיג לנו השפעתו צריך ג"כ שידמה לנו כלומר שמשער לפי כח השגתו ואח"כ אנו יכולין להשיג לו תענוג. וזהו אהיה באחור עולה דם כשעדיין באחור צריך לדמות אצלנו. וזהו יואעבור עליך פ"י שאני צריך לעבור אליך להיות נמשך אליך, יואראך מתבוססת בדמייך פ"י אע"פ שאתה עדיין בהדמיונות שלך, אעפ"כ בדמייך חיי.

² כי הרע נמשך רק כדי שיתגלה הטוב באופן מוגבר יותר, אך בפנימיות רצונו ית' אינו חפץ שיהא רע בעולם, ונמצא שהרע נמשך מחיצוניות הרצון שהוא בחי' אחי.

³ כי מלבד המוחין דקטנות שהוא שם אלהיים, נאחו פרעה גם בילבושים של המוחין גדולות, והגם שעצם המוחין גדולות הסתלקו בשעת העיבור כדי שלא ינוק פרעה מהם, אבל הילבושים של המוחין גדולות שהם ריבוע אהי"ה נשארו. והכלל בזה הוא, כי המוחין וכן החו"ג שבדעת יש בהם שלושה מצבים - עיבור יניקה מוחין, וכל אחד מהם יש בו עצם המוחין ולבושי המוחין. והנה בשעת העיבור, עצם המוחין והחו"ג הוא אותיות אלים מאלהיים, והלבושים הוא ריבוע אהי"ה על שם היות המוחין בבחינת עיבור כפי הוראת שם אהי"ה אנא זמין

⁴ זה לשון קדשו (יחזקאל אות רכה): יואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמייך ואומר לך בדמייך חיי וגו' (יחזקאל טז) כי ישראל בעת יציאתם ממצרים היה העלאת הדעת ע"י אהבה ויראה. והנה כתיב עבדים היינו לפרעה במצרים, פירוש, כי הקב"ה ברא ישראל וירדו להתגלות כי הש"ת תיכף שעלה ברצונו תיכף נבראו ישראל ולמה השתלשלו אותם שיהיו בהתגלות כדי שיקבל מהם תענוג. והנה בודאי היה ברצונו יתברך שיהיה לנו רצון אחור ושנכפוף רצוננו תחת רצונו, שאל"כ מה יש לו להש"ת תענוג, ולפ"י יש בהרצון ג"כ בחי' אחור, וזהו שאיתא שפרעה היה אחיזתו באחורי העורף דאר"י כי פ'רעה' הוא התגלות. והנה כשהיו ישראל בקטנות לא יכלו עדיין לכפוף רצונם אך אחר שנתגדל הדעת בהם היה להם כח ע"י אהבה ויראה לכפות לרצונם וזהו יו"צאנו משם מתחת יד רצוננו ביד חזקה וזכרון נטויה ע"י אהבה ויראה [שהם בחי' ידים], וזהו שאיתא (סידור האר"י) ביד חזקה וזכרון נטויה הוא סוד אבא ואימא. והנה איתא דם עולה בגימ' אהיה באחור היינו א' אה אהי אהיה, כי יש ב' מיני דמים פ' מלשון דמיון כשמדמה להש"י נקרא דם טהור וכשמדמה לגופניות נקרא דם טמא וזהו אדם א' דם שידמה

נפש', תוספת השפעה של חלב שהוא בחינת 'רוח', שמושך את רוח האדם יותר אל הקב"ה להכיר את אביו [בחינת חכמה המחיה אותו בתמידות] ואת אמו [בחינת בינה המשגחת עליו בפרטות] ולאהוב אותם ברגשותיו ומידותיו.

וכל זה נעשה על ידי שנמשכת אות אל"ף, הרומזת על אלופו של עולם, מהאל"ף העליון שבתחילת השם הקדוש אהי"ה של בינה, לתוך ה'דם' של ז"א, ובכך נהפך מ'דם' ל'אדם' שהוא מלשון 'אדמה לעליון'^ט. כי ה'דם' מושך את האדם להרגיש עצמו יותר נפרד ויותר ישי, וכאשר נכנס בו מעט מוחין להכיר את אלופו של עולם, נעשה 'אדם' שבגימטריא מ"ה, ומתפשטת בו ההכרה שהקב"ה הוא הכל ונכנס בו דעת של ביטול בסוד 'ונחנו מ"ה'^א.

זהו טבען ומהותן של המידות, שהן חושבות תמיד לתועלת עצמן ולצורך הגדלת מציאותן והנאתן, ולכן נפגע האדם תמיד במידותיו ובעיקר על ידי **שמדמה** לעצמו שמתכוונים לפגוע בו - שזהו סוד ה'דם' מלשון דמיון, או שמתאוה בנפשו לתאוות העולם שהם רק **דמיון** ואחיות עינים בלבד (עי' בת עין פ"ר צו).

והתיקון לכך הוא להכניס מוחין לתוך המידות, שהוא סוד הכנסת אות א' [של השם אהי"ה] לתוך ה'דם', ונעשה 'אדם', וכמו שרואים שכאשר יש לאדם שאיפות [שהן מלשון 'אהי"ה'] אזי הוא עסוק להגיע אל השאיפה שיש לו במוחו, ואין לו פנאי להתעסק עם דמיונות שוא הנולדים על ידי המידות, וכפי שהיה בזמן יציאת מצרים בזמן ספירת העומר שהיו עסוקים בהכנה לקבלת התורה ובכך פסקה זוהמתן במתן תורה.

[מתוך הקונטרס "כתר המועדים - ספירה"]

ונמצא כי לאחר שנולד ז"א ויצא מעיבור ליניקה, יש להשלים אותו בשתי בחינות:

האחת היא ענין 'הבלעת הדמים', כי תחילה יש להשלים את הדמים שנחסרו ממנו בשעת ה**עיבור** על ידי אחיות מצרים ששפכו את דמו, והוא על ידי המשכת הלבושים דאימא שהם ריבוע אהי"ה המאירים בשעת ליניקה.

וענין זה הנקרא 'הבלעת הדמים' נעשה בימי ספירת העומר, וכמו שרואים אצל התינוק בזמן יניקתו שצריך להמתין שלא למול עד שיהא בו 'הבלעת הדמים'^ה, כי הדמים מחזקים את הגוף ואי אפשר לחיות כשאינן דם, וגם כשיש דם יש להמתין עד שיבלע בגוף ואז נעשה הדם חלק מהגוף ויכול להתקיים.

ובתחילה כאשר הדם עומד בתוך הגוף כמציאות בפני עצמו, אזי הוא נקרא 'דם', ולאחר שמתפשט בתוך הגוף ונעשה חלק ממנו, אזי הוא נקרא 'אדם', כי מאיר בתוכו את אל"ף מהמוחין העליונים, ומצטרף אל ה'דם', ונעשה 'אדם'^י.

ובתחילת לידת ישראל במצרים, היו החסדים והגבורות נעלמים בתוך הדעת ולא התפשטו למטה במידות. ולאחר הלידה בחג הפסח, שאז הם ימי ה**יניקה**^ה, יש להמתין שבעה שבועות בסוד 'הבלעת הדמים' עד שהחסדים והגבורות של הדעת יתפשטו למטה בתוך שבע המידות.

ופנימיות הענין הוא, כי הגוף נבנה על ידי דם, והדם הוא הבחינה הגופנית והחומרית ביותר שממנו נבנה גופניות האדם ומושך את האדם לתאוות הגשמיות, בסוד 'כי הדם הוא הנפש' וכתוב 'נפש כי תחטא'. וצריך להמשיך בתוך ה'דם' שהוא דרגת

ויש 'דם טהור' שמדמה לעצמו כאילו הכל אלוקות הגם שלנגד עיניו הבשריות והחומריות נראה שהכל גשמי נפרד, ואע"פ שאינו מרגיש האמת ואין הנשמה מאירה בו בתוקפה, בכל זאת מתגבר על עצמו על ידי כח הדמיון, ובכך מתברר הדם טמא לדם טהור, ובכך זה אפשר להתקיים במצב של עיבור - 'בדמיון חיי'.

אך במצרים ינקו המצרים את הדם ושפכו אותו, וכמעט לא נתנו לישראל להתחזק בכח הדמיון דקדושה, וזה היה המיצר הגדול לישראל שנשפע להם שפע אלוקי בצמצום גדול מחמת יניקת החיצונים.

הבלעת דמים

ולאחר גלות מצרים שהוא סוד תקופת העיבור שאז נמצא ז"א במצב של הסתר ואינו יכול לבנות את עצמו כראוי על ידי דם טהור [שהם עשרה שמות אהי"ה שבגימטריא רד"ו שנה כמנין שנת גלות מצרים] מחמת אחיות החיצונים, נעשה לידת ז"א, שמתגלה שהנהגת הקב"ה הוא על ידי מוחין ומחשבה תחילה והשגחה פרטית. וגם אז עדיין לא מאירים כל המוחין בתוך ז"א, אלא דרגה מועטת של אימא, כי בתחילה היה ז"א במצב של 'עיבור' בתוך אימא, וקבל רק בחינת 'אחור', דהיינו ריבוע של אהי"ה שבגימטריא 'דם' כדי לבנות את עצמו על ידי הדם של אימא, וכל זה נחסר מאיתו מחמת אחיות מצרים כנזכר, ועכשיו בזמן היניקה והקטנות מקבל מוחין יותר פנימיים מאימא וצריך להשלים את הדם ההוא שנחסר לו בזמן העיבור, ומלבד זה מקבל תוספת שפע שהוא בחינת 'חלב', שהאימא מניקה את הקטן עם חלב, כי 'דם נעכר ונעשה חלב' שהדמים מתבררים ונעשה מהם חלב שהוא בחינת

גם כן מרומם בו ד"ם, כי [אות] אל"ף [הוא] צורת יו"י וגם צורת יו"ד כמו שכתוב בספר יצירה, ושניהם גימטריא ד"ם עם האותיות. ולכן הא' זו נתן חיות קדושה לכל. גם א' ר"ת אהי"ה, שהשם זה בריבוע גימטריא ד"ם. וזה הצירוף א' ל'ד' הוא מהמשכת שם הוי"ה במילוי אלפין גימטריא מ"ה, שעל ידי הא' שבמילוי ואין [דשם מ"ה] גימ' אד"ם, ובלא הא' הנ"ל נשאר ד"ם. ואם יודע אדם שהכל מלא מאלופו של עולם, (תיקו"ז צא ע"ב) ולית אתר פנוי מניה, שזהו ענין מילוי, ממשיך הא' הנ"ל לתוך הדם כנ"ל, ומצריך 'דם' שלו ל'אלופו' של עולם נקרא אדם. ואם ח"ו האדם מגביר התאוות, אז נתמעט הא', לכן א' זעירא בויקרא שמדבר בקרבנות החוטא שריבה הדם ונתמעט הא' מאדם, ולכן צריך שיעורר את עצמו לזרוק הדם (ויקרא א, ג) לרצונו לפני ה', שעל ידי זה יהיה נקרא אדם. והוא שהתחיל (שם א, ב-ה) אדם כי יקריב כו' וזרקו כו' הדם כו'.

. ראה בית אהרן (הגדה של פסח): התחיל לדבר בבחינת מ"ה כי הוא שלימות האדם כמו שכתוב מ"ה אדם ותדעהו'. כי מ"ה בגימטריא אד"ם ובוהו אנו קשורים בו יתברך. ועו"ז אמר משה 'הנה אנכי בא אל ב"י וכו' ואמר לי מ"ה שמו מ"ה אומר אליהם. היינו שיאמר לי מ"ה הוא שמו, מ"ה אומר אליהם, אומר להם ג"כ בח"י מ"ה וזה בח"י שפלות. כשכא האדם לבחי' מ"ה כמו שאמר משה 'ונחנו מ"ה' אזי הוא אד"ם. היינו שנתחבר האל"ף שהוא אלופו של עולם. כי האל"ף הוא חיות של כל דבר. וכשהוא מתחבר לבחי' ד"ם נעשה אד"ם. וכמו כן כשמתחבר א' עם אותיות מ"ת נעשה אמ"ת. וצריכים אנו לעורר עצמינו ולרומם חיות השי"ת שבנו. הא' של האמת שהיא התורה וא' של אנכי וא' של ויקרא וא' של אדם. ובתוך הדברים אמר יוסף י"י עליכם ככם אל"ף פעמים היינו ג"כ האל"ף כי כל מה שנתוספים נתוסף עליהם חיות השי"ת אמן.

^א. ראה כתונת פסים (פר' שלח) בהרחבה.

ולדברינו יובן, שהגלות הוא היצר הרע שהוא כלבוש וכנ"ל, ונקרא גלות מצרים שהוא בהעלם הדעת, ואחר כך שהוא נגלה לאדם ששם הוא יתברך בכבודו ובעצמו, נקרא גאולת מצרים, ומה שהיה דם' בסוד 'שופך דם האדם' וכו' (בראשית ט, ו), נעשה חלב שיונק ממנו, שנעשה איש שלומם לינק ממנו ולסייעו בעבודת השי"ת, ודי בזה והשי"ת יכפר.

. וכתב המגיד מקאונץ בספר כתבי קודש (כה): בשם המגיד ממעזריטש, בזה"ל: יניקה וגדלות, כי יש ב' מיני אהבות, אהבה א' כשהקב"ה רוצה לקבל תענוג מבניו או שולח לו שכל אפילו לאיש פשוט ומחמת זה יש להבין אהבה לעבודתו, זה האהבה והיראה נקרא בחינת 'יניקה' שיונק מאחיהם, וזה האהבה יכול להיות תמידית. אבל כשאדם יש לו כבר שכל טוב וגדול מאוד נקרא 'גדלות', והשכל צריך להיות מטי ולא מטי, אינו יכול להיות בתמידות רק אם בעת שהוא בלא מטי הוא מדבר בשכליות חיצוניות, אפילו הכי אח"כ כשהוא במטי אזי מעלה כל השכליות החיצוניות להשכל הפנימי. וזה ימי יתכן כאח לי יונק שדי אמי גם אמצא' בחוץ אשקד'. וזה השבע שבועות ימי ספירה אנו מקבלין הקטנות, ובשבועות הגדלות, ומי שעובד כראוי בלב שלם אז מרגיש כל ליל הספירה באיזה בחינה לעבוד ה' באותו לילה.

^ט. ראה זרע קודש (חנוכה ליל א) כי אל"ף יש בו ציור יו"י וכן יו"ד, ושניהם גימטריא מ"ד כמנין דם, וז"ל: דהנה יש באדם ב' כוחות, כח הקדושה העליונה, הנשמה הקדושה, שחפיצה לעשות רצון בוראה, ויודעת שאין שיעור לגדלות התורה. ויש באדם כח הנפש הבהמית, והיצר הרע המפתה אותו לתאוות ומותרות, הבאים מצד רתיחת הדם ותגבורותיו. וצריך האדם לבטל זה, ולהכניע כוחם על ידי שידע אחדותו וגדולתו של 'אלופו' של עולם ית', ומרומם באות אל"ף. וכשיצטרף זה לה'דם' שבו אז נקרא 'אדם' כי ע"ז אדרבא רתיחת הדם שבו ותגבורותיו מביאו להתלהבות ודיקות בו ית'. כי האות אל"ף

⁷. ראה מאמרי אדמו"ה הקצרים (שיה"ש): 'יונתי בחגווי הסלע' וגו' יונתי הוא השכל, מלשון אונאה, שמאנין אותה לירד בגוף, 'בחגווי הסלע' הוא הגוף החומרי, 'בסתר המדרגה' שמסתיר ממנה כי כתיב 'אני ה' לא שנית' מאחר שכולא עלמא כלא חשיב באמת כלא שאין שום עולם ואין שייך אצלו שום מקום וזמן מאחר שהכל ממנו ואין שום דבר חוץ ממנו והוא משיג את עצמו וממילא אצלו עבר ועתיד שיון וכן הוה הכל ברגע אחד מאחר שהכל ממנו כו', אך מ"מ בהסתרה נראה שינויים והוה כוונתו שהשכל שבגוף הוא מתאנה ורואה שינוין אבל באמת איננו כך.

⁸. כדאיא (שבת קלד): אמר רבי נתן, פעם אחת הלכתי לכרכי הים ובאת אשה אחת לפני, שמלה בנה ראשון ומת, שני שלישי הביאות לפני. ראיתיו שהוא אדום, אמרתי לה, המתני לי עד שיבלע בו דמו. המתנית לי עד שנבלע בו דמו, ומלה אותו וחיה. והיו קורין אותו נתן הבללי על שמי.

⁹. כתב התולדות יעקב יוסף (פר' כי תצא, אות י'): והוא סוד 'בדמיון חיי', אל"ף דבינה נכנס בדם האדם ז"א, כמבואר בכונת הספירות עומר. וזהו שכתוב (דברים כב, ח) 'ולא תשים דמיון בביתך כי יפול הנופל ממנו', כי השבייה נעשה מחמת שלא היה ביניהם אחדות סוד א', וזה היה סיבת נפילתו. ועתה צריך לתקן זה, להמשיך בתוך האותיות סדר האחדות המחבר את המחשבות, והוא אור אין סוף חיי החיים.

¹⁰. ראה תולדות יעקב יוסף (פר' ויקהל) שמבאר הענין, שמה שהיה נדמה כמו 'דם' דהיינו עומק הגלות וסילוק הדעת מצד היצר הרע, מתברר שיש בתוכו אלופו של עולם והכל היה מצד הקב"ה שרצה להכניסו לנסיון כדי לרוממו.

וז"ל: ובוהו תבין סוד ספירת העומר שכתב האר"י זלה"ה שהי' גלות מצרים, שנתעלמו החסדים והגבורות בדעת ז"א, ובגאולת מצרים נתפשטו החסדים וגבורות למטה בגופא דז"א במקום מגולה, ומה שהיה בסוד 'דם' האדם רבוע אהי"ה, נבלע דמו בתוכו ונעשה חלב שהתינוק יונק ממנו וכו', עי"ש.

כתר יתנו לך ה' ישיבת כתר שם טוב

רשת ארצית ללימוד פנימיות התורה בדרכי העבודה
בית שמש • ירושלים • קרית ספר • ביתר עילית • בארא פארק
בהכוונת מו"ר שליט"א

בס"ד

"אימתי קאתי מר – כשיפוצו מעיינותיך חוצה ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך"
קול קורא לקהל הקודש – נשמות עורגות לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו
צו השעה ליראי ה' וחושבי שמו – דורשי יחודך

לאור הצימאון והביקוש הרב וההתעוררות הגדולה בקרב מבקשי ה'
הננו לבשר טוב כי תתקיים בעז"ה במעמד ובהשתתפות צדיקים ומקובלים

כינוס וערב עיון היסטורי וראשון מסוגו

בענייני הדביקות והיחודים הקדושים

לכבוד הילולת רבינו מהרח"ו ז"ל

אשר העמיד בקרן אורה את ענין היחודים הקדושים כפי שקיבל ממורו רבינו האר"י הקדוש
ישאו דברים ערכים ומאירי עיניים, הרבנים מעתיקי השמועה

מו"ר הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א

ראש ישיבתנו הק' ומחבר עשרות ספרים בפנימיות ובחסידות

ועוד משפיעים ומקובלים חשובים

הדרכות מעשיות ומפורטות בענייני יחודים, דביקות והשגה

לאורם של צדיקי עליון האר"י ז"ל והבעש"ט ותלמידיהם הק' זיע"א

כן יתקיים בס"ד מושב שו"ת מיוחד בעבודת היחודים הקדושים למעשה,

ע"י מקובלים נודעים ומחברי ספרים מפורסמים בפנימיות וביחודים

– הכינוס בשפת האיריש –

– כיבוד רחב יוגש לכבוד ההילולא –

ביום ראשון אור לא' דר"ח אייר בשעה 7 בערב

באולם שע"י ביהכנ"ס 'יודים' רחוב אדוניו הכהן בעיר הקודש והמקדש תובב"א

ישמח לב מבקשי ה'!

בס"ד יתקיים במקום יריד הקונטרסים 'כתר העבודה' ו'כתר המועדים'

במחירים מסובסדים וחד-פעמיים

[גם הקונטרסים הנדירים והמבוקשים מסדרת 'דרכי השגה ודביקות']

רשת ישיבות "כתר שם טוב" בארה"ק בנשיאות מו"ר הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א

בית שמש • ירושלים • קרית ספר • ביתר עילית • בארא פארק | חסידות חסידות | חסידות חסידות | חסידות חסידות

החזיקו עצמכם לגדולים

להגל המעמד הגדול של הילולת מהרה"ו

אשר כתבו את ספריהם לכל איש אשר בשם ישראל יכונה, וכמו שכתבו הספרים שצריך להאמין בעצמו, ובלי זה לא שייך להגיע לשום דרגה.

וידועים דברי התולדות הנודעים (פרשת עקב) בשם הבעש"ט בגנות הענוה פסולה, כאשר מצד אחד היצ"ה נוטע בלב האדם ענוה, שמצוותיו אינן חשוכות בשמים, בה בשעה שבעניני העולם הזה הוא חוזר ומכניס בליבו גאוה, שהוא החשוב בין הבריות.

הרה"ק מקאמארא מביא את דברי התולדות, תוך כדי שהוא מדגים בשפה ברורה מה הם המילים בהם משתמש היצר הרע כדי להשפיל את האדם בעיני עצמו, ולהרפות את ידיו מעבודת ה', וכגון בספר "זהר חיי" (על זוה"ק בראשית כח). כותב בזה הלשון: וכשבא להתפלל מטמטם היצר לבו, לעשות אותו שפל ועניו, וואס איז דער מענטש [מה הוא האדם]. מי אתה ומה אתה להתפלל, ואתה מלא רע וכו', וכשבא להעולם הוא גאה ורם ונשא, אויף גיהובין, שאין כמוה בסכליות, וכל העולם הם בהמות, ע"כ.

או כפי שמביא בספרו "היכל הברכה" (מקץ רמח"א): כי כשאדם עומד בשווקים שצריך להתאמץ עצמו, וכן בתורה ותפלה, אומר לו 'מי אתה בריה שפילה, ענינים כאלו שייכים לצדיקים, ולא לך וכו', ובענינים כאלו יצר הרע עושה אותו עניו, 'אתה בעל-הבית', לא לך שייך דברים כאלו, מחשבות קדושות, וזריות בתורה ותפלה, ובאמירות תהלים, ולשורר לפני קונו, ונעשה שפל ועניו בעת הזה, וכשאזיה אדם נוגע בכבודו יורד עמו עד לחייו ומתגאה עד רום שמים, ע"כ.

אלינו "החלש יאמר גבור אני", "החזיקו עצמכם לגדולים!"

וזהו אחד מהיסודות של הקאמאראנער שכל אחד מישראל יכול להחזיק עצמו כמו צדיק הדור ואל ימנע עצמו משום עבודה בענייני היהודים וכיוצא ב"י.

והנסיון מוכיח כי כל מי שרוצה להיות 'צדיק' יגדל לפחות 'בינוני', אבל מי שלכתחילה סוגר את הספר בראותו שהוא מדבר לצדיקים, מה כבר יכול לגדול ממנו בשעה שלא מצפה מעצמו כלום....

מסופר על הרה"ק מקאצק זי"ע שבצעירותו עלה ונתעלה בפרשיות נוראה. שאל אותו מאן-דוה: וכי רוצה אתה לגדול 'בעל שם טוב' שני? ענה לו הקאצקער: וכי מי אמר שמותר להיות רק 'בעל שם טוב' אחד...?

והיה פעם אברך יקר שנתחנך ברוח הישיבות וכאשר עיין בספרי החסידות נפתחו לפניו שערי אורה והגה בהם עד שעלה מעלות רמות בחסידות, בדרכי החסידים, בירור הניצוצות, העלאת המידות, וכן כיוצא ב"ב.

והסיבה לכך היא, משום שלא נתגדל בחצרות החסידות, ולא היה מי שישבר את אזנו ויגלה לו שדרכי העבודה מסורים רק לצדיקים ואינם נוגעים לאנשים פשוטים כערכנו, על כן הלך בתמימות אחר דברי הצדיקים ונתקיים בו 'תומת ישרים תנחם' עד שהגיע להיכן שהגיע בכוחם של הספרים הקדושים.

וגם אנו צריכים להתנער מכל מה שמענו, ולהתדבק בפשיטות בדבריהם של צדיקי הדורות

מקובל מהבעש"ט הק' שבזמנינו יש 'נשמות מעורבות' וכל אחד כלול מכל החלקים יחדיו, גם מעשיה, גם מיצירה, גם מבריא ואפילו מאצילות. ולכן אל ימנע עצמו משום דרגה, גם הגבוהה ביותר, כי יש לו שורש בכל הדרגות.

ולכן יש לכל אחד לשאוף [לכל הפחות בשאיפה ורצון] להגיע לכל מדריגות הצדיקים, עד הגבוה ביותר.

ניקח דוגמא ממרן הבית יוסף שחיפש אנשים שילמדו בליל שבועות כדי לתקן השכינה ולקשט אותה בכ"ד קישוטים.

הבית יוסף חיפש מניין בכל העיר, ולא מצא עשרה אנשים שיסכימו להתעסק בדברים גבוהים כאלו. כל אחד חשב: מי אני ומה חיי, מה לי עסק בעניינים גבוהים כאלו?

וכאשר התחילו ללמוד משניות נתגלתה השכינה הקדושה אל הלומדים, ואימה גדולה נפלה עליהם, כמובא בשל"ה הק' (מסכת שבועות פרק נר מצוה) שהשכינה הקדושה חיזקה את ידיהם והתחננה בפניהם: "מכאן והלאה תהיינה עיניכם פקוחות על דרככם, (ישעיה מא, ו) 'ואיש את רעהו יעזורו ולאחיז יאמר חזק', 'והחלש יאמר גבור אני' (יואל ד, י), והחזיקו עצמכם לגדולים, כי אתם מבני היכלא דמלכא, וזכיתם לפרוודור, השתדלו ליכנס לטרקלין".

על כן, כל פעם שאנו חושבים לעצמינו כדברים הללו, להתחמק ולהשתמט מעבודת הקודש באמתלאות ותואנות של ענוה פסולה, עומדת השכינה הקדושה ומתחננת בפנינו, היא צועקת

יו"ל ע"י חכמי ורבי ישיבת "כתר שם טוב" בראשות מו"ר הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א | ירושלים – קרית ספר – בית שמש – ביתר להערת והנצחות, ולקבלת הגיליון, ניתן לפנות לפל. k0504127418@gmail.com 0504127418 שיעורים יומיים ושבתונים ניתן לשמוע בקול הלשון ובקו "חסידות פלאם" 0330-444444 נפתח קו חדש 0733582338 שיעורי עיון בספר אוצרות חיים. א' בלשה"ק. ב' באדיש. ג' שיעורים מבית המדרש 'כתר שם טוב' – מודיעין עילית

חזק ואמץ, החזיקו עצמכם לגדולים, כמבואר בדברי מרן [בתולדות יעקב יוסף] פרשת עקב, שמעתי ממורי, שרוב ענותנותו של אדם גורם שנתרחק מעבודת השם יתברך, שמצד שפלותו אינו מאמין כי האדם גורם על ידי תפלתו ותורתו שפע אל כל העולמות, וגם המלאכים ניוונים על ידי החסידים שלו עושה בכל דבר גשמי אכילה ושתיה ומשא ומתן ותורתו ותפלתו, שאילו היה מאמין זה ומוחק עצמו כמה היה עובד השם במשמחה ובטוב לבב מרוב כל, והיה נוהר בכל אות של תורה ותפלה ובכל דבור ודבור שמדבר לאומרה כדקא יאות וביחודים. וגם לתת לב אל מה שאמר שלמה 'אם תשכבון בין שפתיים' (תהלים סח, יד), שהקדוש ברוך הוא שומר ושוקד על שפתי אדם לנושקה, כשהוא אומרה בתורה ובתפלה וביחודים בדברי העולם הזה והכל בדחילו ורחימו, ואם ישים אליו אל לבו יהיה זהיר וזריז ברתת חוץ לעבוד את בוראו, וכל תנועותיו ודבוריו ועסקיו עושה רושם למעלה, ויהיה וידקדק בכל עסקיו שיהיו לשם שמים באהבת ישראל. מה שאין כן בחולך בחשכות השכל לומר מה אני שיהיה כל דבורי עושה רושם למעלה למעלה ובכל תנועה ותנועה, וזה הוא ענוה פסולה, עבודת פטור, כי לעבודת השם הוא שפל ונבזה, ואם מי ירצה לפגום כבודו, הוא עולה למעלה בכעס וגאוה להשתרר על זולתו, ובהיפוך עובדי השם הולכין ברחבה וברוח גבוהה ובהתחזקות לענין עבודת השם, לעמוד בחצות ליל, ולדקדק בכל דבור התפלה לאומרה בדביקות ובשמחה, ולפעמים מרחיבין דעתם ביחודים קדושים גם בעניני הגוף, והכל לצורך גבוה, ובעניני עולם הזה שומעים חרפתם של עושי רשע המחזיקים ומגדלים, ולבם נשבר ונכנע אני ממש מבלי לנקום ולא לנטור, והכל על ידי רוחב לבב שמש מתורה ותפלה אינם מרגישים כלל וכלל בעניני עולם הזה, ואינם מרגישים כלל בחרפת אויביהם אנשי רשע ופשע, ששים ושמים לעשות רצון קונם פועל אמת, אמן.

ועלצו ודעו כי אתם מבני עליה, וזכיתם להיות מהיכלא דמלכא, וקול תורתכם והבל פיכם עלה לפני הקב"ה, ובקע כמה אוירים וכמה רקיעים עד שעלה, ומלאכים שתקו, ושרפים דממו, והחיות עמדו, וכל צבא מעלה (להקדוש) [והקדוש] ברוך הוא שומעים את קולכם. והנני המשנה האחת המייסרת את האדם, באתי לדבר אליכם, ואם הייתם עושה הייתם (מתעלה) [מתעלה] יותר ויותר, אבל כל עוד לא עזרתם ואשריכם ואשרי יולדתכם ידידי אשר נדחתם שניה מעיניכם, ועל ידיכם נתעלית הלילה הזה, ועל ידי החברים אשר בעיר הגדולה, עיר ואם בישראל, ואין אתם כאותם השוככים על 'מטות שן' כו'. "ראה היכל הברכה (בלק דף קנט ע"א): 'ירק' חזק ואמץ' (יהושע א, ז). 'רק', אפילו אתה ריק, 'חזק ואמץ' והחזק עצמך לצורך עבודה של השם יתברך כאחד מן הגדולים, אף על פי כן יהיה לך בכך נמש ובשבר ונמוך מכל בריה שבעולם. עוד כתב בספרה"ק נתיב מצותיך (נתיב אמונה שבי' ג אות יב): העיקר שיהיה הכלי מזוכך בטל ממש, לב נשבר ונדכה נשברה, אין ממש בפני בריה קטנה, עד שיצטרך לחזק עצמו בכל כחו, שיחזיק עצמו לצורך עבודה לאיזה יש ואני, ויגבה לבו בדרכי השם, ודלא כשטוים שסוברים שמצוה להיות עניו, ומחפשים לעצמו דרכים ואופנים להיות עניו, אבל האמת כשישתחו לו עיניו יראה שפלותו, ויהיה לבו נשבר, מצפה שיהיה לו חלק עם גרוע שבגרועים של ישראל, נבזה בעיניו ולבו מלא אור ושמחה, שהקדוש ברוך הוא מחזק לבו להחזיקו ולהעלותו ולהגביה אותו למדריגות עליונות, כמו שהוצרך לומר ליהושע 'ירק' חזק ואמץ' (יהושע א, ז), 'רק' אע"פ שאתה בעיניך רק מכל חכמה ומדע ובטל כעפר, 'חזק ואמץ'. כיוצא בזה איתא בנתיב מצותיך (נתיב התורה שבי' א אות ג) ובאמת לכמה צריכים התחזקות, כטעם ויגבה לבו,

² כדאיתא בספר שערי היחוד ואמונה לרבי אהרן מסטראשעלע תלמיד בעל התניא (ג), בזה"ל: וכמו ששמעתי ממורי ורבי נשמתו עדן שקיבל מרבו, ורבו מרבו, שדורות האלו שהם בחינת עקביים הם משונים מדורות הראשונים, כי בדורות הראשונים היה כל אחד מכיר בחינתו בעבודתו כי היה בחינת חילוק והבדל גמור נגלה בבחינתם מצד שורש נשמותיהם, אשר נשמות שהם מבחינת בריאה היו מובדלים בבחינתם בבחינת הבדל גמור מנשמות האנשים מבחינת יצירה, ונשמות שהיו מבחינת בריאה הם היו רבני ותלמידיהם, ונשמות שהיו מבחינת היצירה היו עוסקים במשא ומתן והם היו תמכין דאורייתא, ונשמות הבאים מעשיה היו עמי הארץ גמורים. אבל בדורות האלו באים הנשמות מעורבים בבחינותיהם, אשר בכל בחינות נשמות יכול להיות כל בחינות האלו בערבוביא, ולכן עבודתם גם כן הוא שלא מבחינת סדר, פעם יכול להתבונן ביחודו ופעם אינו יכול וכו'. וכל שר על כן מוכרח האדם לבחון בנפשו בכל האופנים, ואם לא תגיע אליו הבחינה הזאת, יעבוד עבודתו באופן השני.

³ נעתיק עוד מילין קדישין ממה שהביא השל"ה הק': ובעת שהתחלנו ללמוד המשנה, ולמדנו שתי מסכתות, זיכנו בוראנו ונשמע את קול המדבר בפי החסיד נר"ו, קול גדול בחיתוך אותיות, וכל השכנים היו שומעים ולא מבינים. והיה הנעימות רב והקול הולך וחזק, ונפלנו על פנינו, ולא היה רוח באיש לישא עיניו ופניו לראות מרוב המורא. והדיבור ההוא מדבר עמנו, והתחיל ואמר, שמעו ידידי המהדרים מן המהדרים, ידידי אהובי. שלום לכם, אשריכם ואשרי יולדתכם, אשריכם בעולם הזה, אשריכם בעולם הבא. אשר שמתם על נפשכם לעטרני בלילה הזה, אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם לי, ואני מושלכת בעפר חובקת אשפתות, ועתה החזרתם עטרה ליושנה. התחזקו ידידי, התאמצו אהובי, שמחו